

W sumie trzy pożyteczne Wystawy, dające przeciętnemu widzowi szereg wiadomości, które stanowią ważny przyczynek w kształtowaniu się świadomości społecznej ludności Wielkopolski.

(M. W.)

WYSTAWA „500 LAT KSIĄŻKI DRUKOWANEJ“

W pierwszym dniu Sesji Odczytowej PTPN i TWP, dnia 29 września, udostępniono publiczności w sali posiedzeń PTPN wystawę n.t. „500 lat książki drukowanej“, zorganizowaną z okazji „Dni Poznania“ przez Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk oraz Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka i Poznańską Drukarnię Naukową. Wystawa, przygotowana wspólną pracą bibliotekarzy naukowych PTPN i drukarzy obu wymienionych zakładów graficznych, zobrazowała poszczególne etapy rozwoju książki drukowanej, od druku Gutenberga i pierwszych inkunabułów do nowoczesnej zmechanizowanej produkcji książki. Na materiałach książkowych, pochodzących przeważnie z księgozbioru Biblioteki PTPN, pokazano nie tylko przeobrażenia zewnętrznej postaci książki w ciągu wieków i wzrastający z latami poziom sztuki drukarskiej w kraju i u obcych, ale starano się również uwidocznić rolę, jaką książka drukowana odegrała w walce o postęp myśli i przemiany stosunków społecznych. Stąd na Wystawie wiele miejsca poświęcono publikacjom książkowym, które bezpośrednio wiązały się ze zmaganiem o sprawiedliwszy porządek społeczny i burzyły — częstokroć wbrew ostrej cenzurze kościelnej — podstawy zastarzałych, wrogich postępowi ideologii. Obok sławnego dzieła Kopernika *O obrotach sfer niebieskich* znalazły się na Wystawie pierwodruki książek pisarzy polskiego Odrodzenia (Rej, Kochanowski, Frycz Modrzewski), bogato reprezentowana była produkcja wydawnicza oficyn innowierczych XVI i XVII w. Wystawiono również kilka wydawnictw wyszłych z grona działaczy Kuźnicy Kołłątajowskiej, a z produkcji XIX-wiecznej — obok pierwszych wydań klasyków naszej literatury — pisma H. Kamińskiego, E. Dembowskiego i poznanianki J. Woykowskiej. Bardzo cenne zbiorki pieśni i poezji robotniczej, drukowane w międzywojennym dwudziestoleciu, dokumentowały na Wystawie ówczesną żywotność nurtu proletariackiego w literaturze, a zarazem wkład drukarstwa w walkę klasy robotniczej o swoje prawa.

Osobny dział Wystawy stanowiły: pokaz przebiegu produkcyjnego współczesnego wydawnictwa — od rękopisu do gotowej książki — demonstrowany na przykładzie drukujących się właśnie nakładem PTPN *Kazań gnieźnieńskich* w opracowaniu prof. S. Wierczyńskiego oraz objaśnienie nowoczesnych sposobów druku. Poza tym zwiedzający mógł się zapoznać z książką dla niewidomych, a także z książką utrwaloną na taśmie filmowej (mikrofilm). Trwałym śladem Wystawy jest czternastostronicowy przewodnik.

Już od pierwszych dni otwarcia Wystawy cieszyła się ona dużym zainteresowaniem zwiedzających, dając im jasny i ciekawy pogląd na rozwój książki drukowanej, owego dobra społecznego i kulturalnego, któremu dopiero historyczne przemiany ostatnich czasów wyznaczyły właściwe miejsce w życiu ludu pracującego miast i wsi.

(M. Wt.)